

О. С. Коломієць

аспірантка

Уманський державний педагогічний університет

імені Павла Тичини

ІНШОМОВНА КОМУНІКАТИВНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Інформатизація та глобалізація являються основними чинниками, які кардинально впливають на розвиток системи освіти, яка наразі досить сильно відстає від технічних можливостей передання знань. Приєднання України до Болонського процесу, який передбачає реформування національних систем вищої освіти країн-учасниць, зумовлює тенденцію до зміни освітніх програм та державних стандартів з урахуванням загальноєвропейських трендів. Однією із основних тенденцій іншомовної підготовки в XXI столітті є створення сприятливих умов для тривалого неперервного розвитку мовної особистості, глобалізація зумовлює появу тенденції до досягнення загальноєвропейського стандартизованого рівня володіння іноземною мовою. Останні тенденції надзвичайно важливі для майбутніх фахівців, яким доведеться жити в конкурентному професійному середовищі глобалізованого світу [3, с.182].

Тенденція повороту від концепції «знання» до концепції «компетентність», характерна для сучасної парадигми освіти, повною мірою стосується і навчального аспекту іншомовної підготовки. Концептуальні основи компетентнісного підходу в умовах глобалізації викладені в положеннях Болонської, Сорбонської декларацій, Лісабонської угоди, Хартії саміту «Великої вісімки» - «Освіта для інноваційних суспільств у XXI столітті», рішеннях світового громадського форуму «Діалог цивілізацій» у 2004 – 2007 р., резолюції Всесвітньої конференції з проблем вищої освіти: Нова динаміка 7 вищої освіти і науки для соціальної зміни та розвитку (ЮНЕСКО, Париж, 2009) тощо [3, с.183].

Фундаменталізація освіти – відповідь на виклик глобалізації і одночасно умова зростання суспільства, нації і держави. Невід'ємною складовою фундаментальної освіти є іншомовна підготовка, по-перше, завдяки своїй ролі у вищій освіті та глобалізованому суспільстві, по-друге, як один із засобів передачі світовому співтовариству здобутків вітчизняної науки і освіти, зокрема з методики навчання іноземних мов, порівняльної педагогіки, педагогічної науки тощо. Іншомовна підготовка як сегмент освіти відіграє провідну роль у становленні інноваційної освітньої системи, зорієнтованої на входження у світовий освітній простір, оскільки характеризується пошуком таких новітніх підходів і методів навчання студентів іноземної мови в умовах гуманізації освіти, реалізація яких виводить майбутнього фахівця на міжкультурну взаємодію. У контексті цієї тенденції постає проблема виховання полікультурної особистості, яка здатна сприймати і розуміти культурні особливості інших народів, що створює передумови до успішної взаємодії та взаємопроникнення різних культур [3, с.185].

Наразі існує певна невідповідність між усвідомленням необхідності нової парадигми іншомовної підготовки, спрямованої на формування здатності до гнучкого застосування глибоких професійних знань та вмінь, до адаптації та самореалізації майбутнього фахівця у глобальному полікультурному професійному просторі, та переважанням у практиці навчання традиційної парадигми, орієнтованої на набуття предметних, фактологічних знань, що не сприяє розвитку готовності самостійно приймати рішення, оперативно і творчо розв'язувати професійні завдання в умовах іншомовної комунікації. Існує також невідповідність між соціальним замовленням суспільства на конкурентоспроможну полікультурну професійну мовну особистість, яка володіє комплексом компетентностей, необхідних для реалізації професійної діяльності в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу, та реальним підходом до підготовки фахівців, який обмежується, зазвичай, формуванням лінгвістичних знань, 8 навичок та вмінь за

основними видами мовленнєвої діяльності відокремлено від формування професійної компетентності майбутнього фахівця [1, с.234].

Оскільки іншомовну комунікативну підготовку фахівців в умовах глобалізації необхідно вбачати насамперед у формуванні полікультурної мовної особистості, здатної взаємодіяти з представниками різних культур і країн, тому і процес іншомовної освіти повинен включати всі чотири процеси: пізнання, що направлене на оволодіння культурологічним змістом іншомовної культури, тобто культурою країни, фактами культури і мовою як частиною культури; розвиток, направлений на оволодіння психологічним змістом іншомовної культури (здібності, психічні функції тощо); виховання, що націлене на оволодіння педагогічним змістом іншомовної культури (етичний, моральний аспекти); навчання, націлене на оволодіння соціальним змістом іншомовної культури, тобто мовними вміннями, які засвоюються як засоби спілкування в соціумі [2, с.174].

Література

1. Заболотська О. О. Іншомовна підготовка студентів немовних спеціальностей в умовах глобалізації / О. О. Заболотська // Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсон: Херсонський державний університет. 2015. Вип. 67. С. 232 – 240.
2. Коротун О. О. Сучасні підходи до іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти / О. О. Коротун // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. К.: Міленіум, 2017. Вип. 263. С. 172 – 179.
3. Хоменко О. В. Зміст професійно орієнтованої іншомовної підготовки у вищій школі / О. В. Хоменко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: науковий журнал. Суми: Сумський державний педагогічний університет. 2015. Вип. 7 (51). С. 180 – 190.